

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงาน

ในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors that impact financial planning behavior for people in Bangkok

นางสาวอลิสา แสงศรี

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Alisa Saengsree

Email : 6514060008@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking,

Master of Business Administration, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้แก่ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลปัจจัยความรู้ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 430 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89) เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ความรู้ด้านการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 3.94) ความรู้ด้านสุขภาพ (ค่าเฉลี่ย = 3.89) ความรู้

ด้านจิตใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.89) และความรู้ด้านที่อยู่อาศัย (ค่าเฉลี่ย = 3.84) ตามลำดับ ส่วนการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.83) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการเงิน (ค่าเฉลี่ย = 3.90) ด้านสุขภาพ (ค่าเฉลี่ย = 3.89) ด้านการออมและการลงทุน (ค่าเฉลี่ย = 3.88) และด้านที่อยู่อาศัย (ค่าเฉลี่ย = 3.63) ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ สถานภาพ แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่ไม่แตกต่างกันและผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.739 แสดงว่าปัจจัยความรู้ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ และด้านที่อยู่อาศัย สามารถอธิบายระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครได้ ร้อยละ 73.90

คำสำคัญ : ปัจจัยความรู้; การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ; บุคลากรวัยทำงาน

Abstract

This study aims to investigate the following aspects related to retirement financial planning among working-age individuals in Bangkok: 1) to explore factors of knowledge and financial planning for retirement among the working-age population in Bangkok, 2) to examine demographic factors influencing retirement financial planning among the working-age population in Bangkok, and 3) to study the influence of knowledge factors on retirement financial planning among the working-age population in Bangkok. A questionnaire was used as the data collection tool. The sample group consisted of 430 working-age individuals in Bangkok. Statistical analyses included descriptive statistics, correlation analysis, and regression analysis.

The study found that knowledge factors were at a high level (mean = 3.89). When analyzed by specific knowledge areas, they ranked as follows: financial knowledge (mean = 3.94), health knowledge (mean = 3.89), psychological knowledge (mean = 3.89), and housing knowledge (mean = 3.84). In terms of retirement financial planning, it was also at a high level (mean = 3.83). When analyzed, financial planning factors ranked as follows: financial planning (mean = 3.90), health planning (mean = 3.89), savings and investment planning (mean = 3.88), and housing planning (mean = 3.63).

The study further revealed that respondents differed in their retirement financial planning based on demographic factors such as gender, age, and marital status. Additionally, respondents with different levels of education, occupation, and monthly income also exhibited variations in their retirement financial planning strategies. The coefficient of determination (R^2) was 0.739, indicating that the four variables financial knowledge, health knowledge, psychological knowledge, and housing knowledge could explain 73.90% of the variance in retirement financial planning among working-age individuals in Bangkok.

Keywords: Knowledge factors; Retirement financial planning; Working-age employees

บทนำ

การดำเนินชีวิตในยุคหลังสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ประชากรไทยและนานาชาติต้องมีการพิจารณาและวางแผนในการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่สังคมที่มีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศไทยได้ดังต่อไปนี้ 1) เศรษฐกิจและการเงิน: การเตรียมการเงินก่อนการเกษียณเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับค่าใช้จ่ายในช่วงชีวิตหลังเกษียณได้อย่างมั่นคงและลดความเสี่ยงในการพึ่งพาผู้อื่นในวัยที่มีรายได้ลดลง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสภาพเศรษฐกิจที่มั่นคง 2) สังคมและวัฒนธรรม: การเปลี่ยนแปลงในค่านิยมและการใช้ชีวิตของบุคคลในสังคมไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้คนไม่ต้องการมีลูก และมีผลต่อโครงสร้างครอบครัวและการเกิดทารกเดียว การเตรียมพร้อมในเชิงสังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุยังคงมีส่วนร่วมในสังคมเป็นสิ่งสำคัญ 3) การดูแลสุขภาพและผู้สูงอายุ: มีความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและนโยบายที่สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีสภาพดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงการเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องสุขภาพและการจัดการโรคในผู้สูงอายุ 4) การจัดการสภาพแวดล้อมและพื้นที่: การปรับโครงสร้างเมืองเพื่อเป็นมิตรกับผู้สูงอายุเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้พวกเขาสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ง่ายขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดี และ 5) การศึกษาและการอบรม: การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุในด้านการศึกษาและอบรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานหรือกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม การดำเนินชีวิตในยุคหลังโควิด-19 จึงเป็นการท้าทายที่ต้องมีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณ โดยศึกษาจากบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครเนื่องจากผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาจากบุคลากรดังกล่าว ขาดความมั่นคงทางการเงินเมื่อเกษียณอายุจากความไม่แน่นอนในอนาคตที่อาจจะส่งผลทำให้ไม่มั่นใจว่าจะมีเงินเพียงพอในชีวิตหลังเกษียณอายุ ด้วยสาเหตุจากภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นในช่วงเกษียณอายุจากการไม่มีเงินเพียงพอที่จะรองรับการใช้ชีวิต ผู้วิจัยคิดว่าการทำการวิจัยครั้งนี้จะสามารถวิเคราะห์และสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี และเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางสำหรับแนวทางการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุและแผนการดำเนินชีวิตในการดำรงชีวิตหลังการเกษียณอายุอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของ

บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลปัจจัยความรู้ที่มีส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตงานวิจัย

1. ด้านเนื้อหา: ทำการศึกษาถึงปัจจัยความรู้ของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จากแนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านประชากร: บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 5,755,751 คน (อ้างอิงจาก: สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, 2566) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้สูตร Taro Yamane (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% คำนวณได้ผลลัพธ์ จำนวน 400 คน และมีการสำรองข้อมูลอีกจำนวน 30 คน ดังนั้นจึงมีการเก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 430 คน

3. ด้านระยะเวลาในการวิจัย: มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ พฤษภาคม 2567 - มิถุนายน 2567

4. ด้านตัวแปร ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยประชากรศาสตร์ปัจจัยความรู้ และตัวแปรตาม ได้แก่ การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยความรู้ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร คาดว่าจะได้ประโยชน์ที่จะได้รับดังนี้

1. การศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยความรู้และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

2. การศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การศึกษาทำให้ทราบถึงอิทธิพลปัจจัยความรู้ที่มีส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการใช้ชีวิตของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อให้เกิดความรู้ในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุการทำงาน

5. ผลการวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางในการถ่ายทอดและขยายความรู้ทางวิชาการในการศึกษา เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องด้านความรู้

1.1 แนวคิดทฤษฎีความสำคัญของความรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (2563) กล่าวในบทความ เรื่อง การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal ดังนี้ “ในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารเริ่มเข้ามามีส่วนในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ดังนั้นความรู้จึงเข้ามามีอิทธิพลและบทบาทต่อการตัดสินใจ การสนับสนุนมากขึ้น ในอดีตจะตระหนักว่า การมีข้อมูลมาก นั้น ถือได้ว่าเป็นผู้มีอำนาจเหนือสิ่งใด แต่ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าช่องทางเข้าถึงข้อมูลนั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก สามารถเข้าถึง รับรู้ ได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่สำคัญนั้นคือ ต้องสามารถ นำข้อมูลเหล่านั้น มาทำการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการวิจัยพัฒนา ปรับปรุงเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้ เป็นประโยชน์สูงสุด กล่าวได้ว่าการพัฒนาความรู้ที่นอกเหนือจากการวิจัย นั่นคือ การทำให้เกิดปัญญา เกิด จากระบวนการเรียนรู้และสะสมประสบการณ์ที่ประกอบด้วย การเสาะหาความรู้ นำมาทำความเข้าใจ แปล ความหมาย และสุดท้ายคือการประยุกต์ใช้ความรู้นั่นเอง”

1.2 แนวคิดทฤษฎีองค์ประกอบของด้านความรู้

กิดานันท์ มลิทอง (2540) เสนอความคิดไว้ 5 แบบ คือ 1) ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบุคคลอื่น 2) ความรู้เกิดจากการสะสมประสบการณ์ 3) ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยและการทดลอง 4) บังคับความรู้ จากการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม และ 5) บังคับด้านความรู้ที่มีปรากฏอยู่ในแหล่งความรู้ภายในองค์กร

1.3 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการจัดการความรู้

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร (2562) กล่าวในบทความเรื่อง การจัดการความรู้ (KM : Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง และประยุกต์ใช้ของความรู้ หรือการจัดการบังคับด้านความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กรมีทั้งหมด 7 กระบวนการ ได้แก่ 1) การบังคับความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การ เข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) การเรียนรู้

1.4 แนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้

เสนาะ กลิ่นงาม (2551) กล่าวว่า การจัดการความรู้จะมีรูปแบบ กระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนง่าย แก่การปฏิบัติ แต่การจะจัดการความรู้ให้ได้ผลสำเร็จเป็นอย่างนี้นั้น นักวิชาการและนักวิจัยได้มีการศึกษา และสรุปปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการความรู้ไว้ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้ 5 ประการ 1) ภาวะผู้นำ 2) วัฒนธรรมองค์กร 3) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารความรู้ 4) โครงสร้างพื้นฐาน และ 5) การวัดและประเมินผล

1.5 แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการจัดการความรู้

John P. Girard, Susan McIntyre (2010) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้ในองค์กรภาครัฐ พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้ในองค์กรภาครัฐ ประกอบด้วย 1) เทคโนโลยี 2) ภาวะผู้นำ 3) วัฒนธรรม

4) มาตรการวัดผล และ5) กระบวนการ

1.6 แนวคิดทฤษฎีเครื่องมือในการจัดการความรู้

บุญดี บุญญาภิและคณะ (2549) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้ถูกสร้างขึ้นมาจากมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำไปใช้ในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้ ได้แก่ 1) ชุมชนนักปฏิบัติ 2) การทบทวนหลังปฏิบัติการหรือการถอดบทเรียน 3) เรื่องเล่าเร้าพลัง 4) เวทีเสวนาหรือสุนทรียสนทนา 5) เพื่อนช่วยเพื่อน 6) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ 7) มาตรฐานเปรียบเทียบ 8) ฐานความรู้บทเรียนและความสำเร็จ 9) เวที ถาม – ตอบ และ 10) อื่นๆ

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

2.1 แนวคิดทฤษฎีความหมายของการเกษียณอายุ

คำว่า “เกษียณอายุ” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายว่า ครบกำหนดอายุรับราชการหรือสิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือการทำงาน ซึ่งเป็นลูกคำของคำว่า “เกษียณ” ที่ให้ความหมายว่า สิ้นไป (ใช้เกี่ยวกับการกำหนดอายุ) เช่น เกษียณอายุราชการ เป็นต้น

2.2 แนวคิดทฤษฎีความหมายของการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

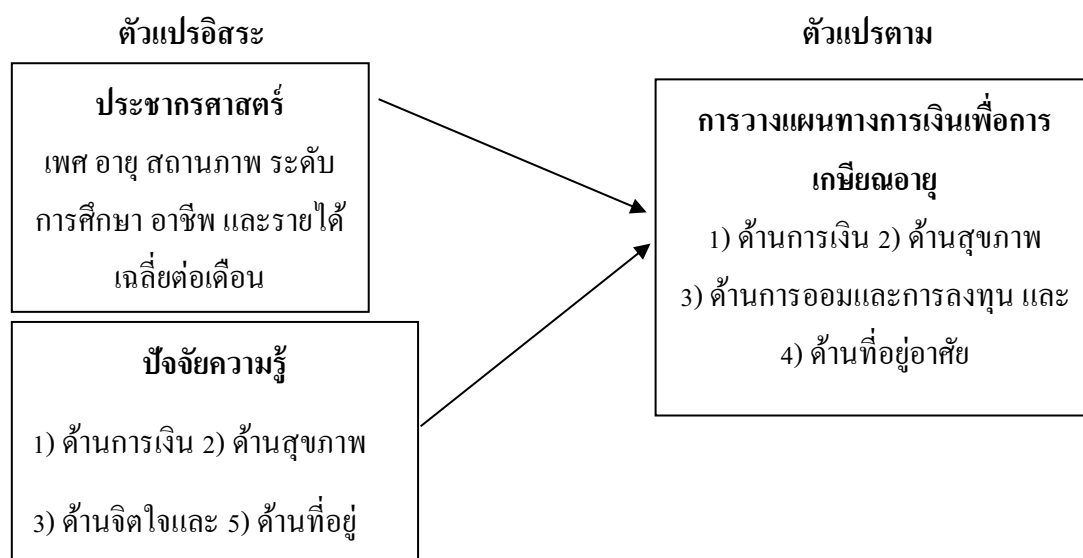
ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (2553) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ หมายถึง ขั้นตอนในการวางแผนทางการเงินในดำเนินชีวิตภายหลังจากการเกษียณอายุภายใต้ความน่าจะเป็นก่อให้เกิดกลยุทธ์ แนวทาง เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งใจ อาจมีความแตกต่างหรือคล้ายคลึงกันบ้าง ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้จะมีการตัดสินใจต่อที่อยู่อาศัยและเงินสะสม สำหรับค่าใช้จ่ายในภายหลังจากการเกษียณอายุ ซึ่งในการดำเนินตามขั้นตอนต่างๆ ต้องอาศัยระยะเวลาเป็นอย่างมาก

2.3 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

บริษัททวอนต้า (ประเทศไทย) จำกัด (2567) ได้ศึกษาแหล่งรายได้เพื่อการเกษียณนั้นไม่สามารถพึ่งพาเงินได้จากเงินบำนาญจากบข. สำหรับข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานเอกชนได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในทุกๆ ปี ส่งผลให้มูลค่าของเงินลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญต่อค่าของเงินในอนาคต เนื่องจากจะไม่สามารถใช้จ่ายได้อย่างเดิมและยังมีความน่าจะเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินมากกว่าที่จะได้รับจากแหล่งรายได้ดังกล่าว ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุไว้ล่วงหน้าก่อนถึงเวลาสำคัญของชีวิต ซึ่งการวางแผนทางการเงินนั้นมีได้มีขั้นตอนมากมาย ง่ายและสะดวกสบาย สามารถทำตามได้ทั้ง 5 ข้อดังต่อไปนี้ 1) การวางแผนเป้าหมายทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ 2) การคิดอัตราเงินเฟ้อในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ 3) การพิจารณาถึงแหล่งที่มาของรายได้จากช่องทางอื่นและนำมาคำนวณในการวางแผน 4) การไม่ก่อหนี้เกินความจำเป็น และ 5) การติดตามและหมั่นตรวจสอบแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครกรอกแบบสอบถาม จำนวน 430 ชุด โดยมีระยะเวลาการเก็บแบบสอบถามอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2567 ถึงเดือนมิถุนายน 2567 การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษาสูง ด้านสถานภาพ ด้านอาชีพและด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาวิจัยทางสถิติเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลทางแบบสอบถาม (Questionnaire) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Product and Service Solutions)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยความรู้ และปัจจัยการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างแบบสอบถาม ซึ่งโครงสร้างประกอบไปด้วย 4 ส่วน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ว่าแบบสอบถามใช้ภาษาและลักษณะของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยความรู้และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ประกอบด้วย

2.1 สถิติการทดสอบ t-Test เพื่อทดสอบความต่างของประชากรสองกลุ่ม จำแนกตามเพศ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

2.2 สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความต่างของประชากรมากกว่าสองกลุ่ม จำแนกตามอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.3 สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA) เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้และการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 48.37 สถานภาพส่วนใหญ่โสด จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 51.63 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 62.09 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 68.84 และส่วนใหญ่มียาได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความรู้

จากการวิจัยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยความรู้ พบว่า ปัจจัยความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.89) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านการเงินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.94) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รองลงมาคือ ปัจจัยความรู้ด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.89) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.89) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และสุดท้ายคือ ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.84) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

ปัจจัยความรู้ด้านการเงิน พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.94)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าในคำถามข้อ 4.ท่านหมั่นศึกษาและค้นหาช่องทางเพิ่มพูนรายได้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.01) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 3.การก่อหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย=3.96) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 และในคำถามข้อ 1.ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการรายได้ให้เหลือเป็นเงินออมเสมออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.90) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในคำถามข้อ 5.การเสื่อมสภาพทางกายภาพเป็นเรื่องปกติเมื่อมีอายุที่มากขึ้นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 1.ท่านหมั่นศึกษาหาความรู้ทางด้านอาหารและโภชนาการเสมออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 และในคำถามข้อ 4.ท่านให้ความสำคัญต่อการตรวจสุขภาพประจำปีและคำแนะนำจากหมออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90

ปัจจัยความรู้ด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในคำถามข้อ 3.ท่านเรียนรู้วิธีปลดปล่อยความทุกข์ใจเพื่อฟื้นฟูจิตใจให้กลับมาเข้มแข็งอยู่เสมออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 1.ท่านศึกษาวิถีคลายกังวล ลดความเครียด ความวิตกกังวลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 และในคำถามข้อ 2.ท่านเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มากขึ้นจากเดิม เช่น การทำอาหาร ปลูกต้นไม้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9

ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในคำถามข้อ 1.ท่านศึกษาเกี่ยวกับการจัดรูปแบบบ้านให้เหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 3.ท่านเตรียมเงินส่วนหนึ่งสำหรับการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 และในคำถามข้อ 2.ท่านหาข้อมูลสถานที่รับดูแลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

ผลการวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การวางแผนการเงินด้านการเงินอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 การวางแผนการเงินด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 การวางแผนการเงินด้านที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และการวางแผนการเงินด้านการออมและลงทุนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79

การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุด้านการเงินโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในคำถามข้อ 4. ท่านมีการวางแผนบริหารการเงินอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 1. ท่านแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นเงินสำหรับการเกษียณอายุอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 และในคำถามข้อ 2. ท่านจัดทำบัญชีเพื่อตรวจสอบสภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 และในคำถามข้อ 5. ท่านเลือกใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็นมากขึ้นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุด้านสุขภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในคำถามข้อ 1. ท่านมีการเลือกซื้อประกันสุขภาพไว้ และในคำถามข้อ 3. ท่านมีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อประเมินสุขภาพตนเองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.90 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 4. ท่านพบแพทย์และกินยาอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโรคประจำตัวหรือยามเจ็บป่วยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และในคำถามข้อ 2. ท่านมีการปรึกษาในเรื่องการทำประกันภัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87

การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุด้านการออมและการลงทุนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในคำถามข้อ 4. ปัจจุบันท่านทำการออมและการลงทุนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 รองลงมาคือ ในคำถามข้อ 3. ท่านมีช่องทางการเพิ่มรายได้จากทรัพย์สินที่มีอยู่ เช่น นำไปลงทุน ฝากธนาคาร ให้เช่าสังหาริมทรัพย์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 และในคำถามข้อ 1. ท่านมีการปรึกษาเรื่องการวางแผนการออมและลงทุนกับบุคคลอื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.97

การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในคำถามข้อ 3. ท่านได้ใช้เงินส่วนหนึ่งปรับปรุงจัดสภาพบ้านให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น มีราวจับในห้องน้ำ ใช้โถสุขภัณฑ์ชักโครก เป็นต้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 รองลงมา คือ ในคำถามข้อ 2. ท่านมีการจัดหาบุคคลที่จะให้การช่วยเหลือหรือพักอาศัยด้วยหลังเกษียณอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 และในคำถามข้อ 4. ท่านเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์ บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90

ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานในการวิจัยที่ 1 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ที่แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่ไม่แตกต่างกัน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยความรู้ที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยความรู้ (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.739 แสดงว่า ปัจจัยความรู้ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ 1.ความรู้ด้านการเงิน 2.ความรู้ด้านสุขภาพ 3.ความรู้ด้านจิตใจ และ 4.ความรู้ด้านที่อยู่อาศัย สามารถอธิบายระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 73.90 โดยมีค่า $p\text{-value} = 0.000$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ ปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปรส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศที่แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอลินฐิดา ภูสินคุณานันท์ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมเงินกับแผนการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัท เดอะ สติล จำกัด (มหาชน) พบว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน และนัชชาลัย ไกลถิ่น (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุของพนักงานบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด พบว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

2.ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลินฐิดา ภูสินคุณานันท์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมเงินกับแผนการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัท เดอะ สติล จำกัด (มหาชน) พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อแผนการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน และปณิดา เอี่ยมสะอาด (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากร บริษัทไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อวัตถุประสงค์หลักในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน

3.ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์ ทองพึ้ง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคล

เพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเตรียมตัวด้านเกษียณอายุ และกิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครพบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล

4.ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา สมศรี (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน และระพีพรรณ พันธุ์อุดม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณอายุของกลุ่มแรงงานในระบบช่วงอายุ 33-53 ปี ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

5.ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ พันธุ์อุดม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณอายุของกลุ่มแรงงานในระบบช่วงอายุ 33-53 ปี ในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณอายุที่แตกต่างกัน และอารดา โชติธรรมกาล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการวางแผนทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมออมส่วนบุคคลของกำลังแรงงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า อาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการพฤติกรรมการออมของกำลังแรงงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

6. ผลการวิเคราะห์บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุในภาพรวมที่แตกต่างกัน และวนิดา สมศรี (2565) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่แตกต่างกัน

7.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ด้านการเงินของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านการเงินที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทาง

การเงินเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน และกิจดิพร ลิทธิพันธ์ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านการเงินที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

8.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรมน มหาสุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุของพนักงานในเขตบางกะปิกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุของพนักงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และพัฒน์ ทองพึง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

9.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้ด้านจิตใจของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรมน มหาสุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านจิตใจ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนการเกษียณอายุของพนักงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครและทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2554) รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยด้านสุขภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุในแต่ละช่วงอายุที่แตกต่างกัน

10.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยของบุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลทอง วะรักษ์เลิศ (2564) พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณ และทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยความรู้ด้านการเงิน ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการทางการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอ
2. ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพ ควรยกระดับความรู้ เรื่องข้อมูลและการสื่อสาร ด้านสุขภาพของบุคลากรวัยทำงานเพื่อการเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยความรู้ด้านจิตใจ ควรนำเทคโนโลยีในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้ เพื่อการส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจิตใจให้มากขึ้น

4. ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัย ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเลือกที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตประจำวัน

5. การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างทักษะการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุให้ง่ายและสะดวกสบายมากขึ้น
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรในพื้นที่อื่น

2. ควรศึกษาตัวแปรอิสระเพิ่มในเรื่อง “ปัจจัยความรู้”

3. ควรศึกษาตัวแปรตามเพิ่มในเรื่อง “การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ”

บรรณานุกรม

John P. Girard, Susan McIntyre. (2010). *รูปแบบการจัดการความรู้ในองค์กรภาครัฐ (Knowledge management modeling in public sector organizations: a case study)*. Middle Georgia State University, Macon, United States

Maria Teresa Garcia, Carlos Barros and Antonio Silvestre. (2011). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของคนในวัยทำงานในประเทศโปรตุเกส (Saving behavior : evidence from Portugal)*. International Review of Applied Economics, Portugal.

Rooij, Lusardi and Alessie. (2011). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงิน การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุและความมั่นคงในครัวเรือนในประเทศเนเธอร์แลนด์ (Saving and Habit Formation: Evidence from Dutch Panel Data)*. University of Groningen.

กิตติพร สิทธิพันธุ์. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. การศึกษาเฉพาะบุคคลบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนชม

ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์. (2554). *รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี*. สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นวลทอง วะรักษ์เลิศ. (2563). *ปัจจัยความรู้ด้านที่อยู่อาศัยของของพนักงานมหาวิทยาลัยสายปฏิบัติการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่แตกต่างกันส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการอยู่อาศัยในวัยเกษียณ*. วิทยานิพนธ์เคหพัฒนศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัชชาลัย ไกลถิ่น. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุของพนักงานบริษัทธนาคารพัฒนาสินทรัพย์ จำกัด*. การศึกษารายบุคคลบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บุญดี บุญญาภิและคณะ. (2549). *การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

บริษัทหวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด. (2567). 5 เคล็ดลับวางแผนเกษียณ สไตล์มนุษย์เงินเดือนให้เกษียณได้อย่างสบายใจ, สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2567. จาก www.yuanta.co.th

ปนัดดา เอี่ยมสะอาด. (2563). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากร บริษัทไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พัฒน์ ทองพิง. (2555). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ภัทรมน มหาสุข. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานในเขตบางกะปิกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ระพีพรรณ พันธุ์อุดม. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนเงินออมเพื่อวัยเกษียณอายุของกลุ่มแรงงานในระบบช่วงอายุ 33-53 ปี ในกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

วนิดา สมศรี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนผล. (2563). การออกแบบการเรียนรู้ในฐานะวิถีชีวิตใหม่. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2553). หลักสูตรวางแผนทางการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานการวางแผนทางการเงิน. กรุงเทพมหานคร: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร. (2562). การจัดการความรู้, สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2567 จาก www.researchex.mju.ac.th

เสนาะ กลิ่นงาม. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. คุยฉินพนธ์ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อลินฐิตา ภูสินคุณนันท์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมเงินกับแผนการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัท เดอะ สตีล จำกัด (มหาชน). การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาลัยสยาม.

อารดา โชติธรรมกาล. (2560). การจัดการวางแผนทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของกำลังแรงงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย